

СЕКЦІЯ
**«Розвиток обліково-аналітичних систем суб'єктів ринку в
умовах цифрової економіки: теорія та практика»**

УДК 658

**СТУДЕНТСЬКІ НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ: ЇХ ЗНАЧИМІСТЬ У
ФОРМУВАННІ ФАХІВЦЯ**

Ольга БІЛОУС

*Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,
Тернопіль, Україна*

Студентські наукові дослідження - це діяльність студентів навчальних закладів, спрямована на розширення знань, розвиток наукового мислення, навичок дослідження та підготовка майбутніх фахівців. Це важлива складова освітніх програм, що дозволяє виявити та реалізувати свій науковий потенціал у різних галузях знань, охоплює широкий спектр участі у різноманітних проєктах, сприяє розвитку креативного мислення, аналітичних та комунікативних навичок серед студентів, а також поглиблює їх знання у вибраній галузі. Окрім того, студентські наукові дослідження є важливим каналом для обміну ідеями та співпраці як між студентами, так і між студентом і викладачем, що сприяють створенню відкритого та стимулюючого наукового середовища, основна мета якого мати можливість надавати результати своїх досліджень студентській аудиторії, обговорювати їх разом та шукати шляхи вирішення.

Наукові дослідження студентів є актуальними на всіх етапах підготовки фахівців: від підготовки тез на науково-практичні конференції, доповідей на наукових семінарах, звітах про науково-дослідну роботу, участь у конкурсах наукових робіт до підготовки кваліфікаційної роботи. Все це має величезну значимість у формуванні фахівця, свідчить про вміння застосовувати набуті знання для більш широкого їх застосування.

Завершальний етап навчання на обох рівнях вищої освіти, як правило, закінчується науковим дослідженням, а саме, виконанням випускної кваліфікаційної роботи, яка повинна охарактеризувати здатність випускника продемонструвати вміння вирішувати сучасні проблеми прикладного чи наукового характеру. Отримавши певний обсяг знань, професійних умінь та навичок, здобувач вищої освіти, перебуваючи на етапах завершальних практик, визначається з об'єктом та обирає тему свого дослідження.

Враховуючи тезу, що наукове дослідження є процесом цілеспрямованого вивчення певних сторін діяльності обраного об'єкта, здобувач здійснює пошук та вибір інформаційного забезпечення даної вибраної ним теми. Економічна інформація – це сукупність відомостей, що характеризують виробничу та фінансово-господарську діяльність об'єкта. Перебуваючи на практиці, здобувач має доступ до форм звітності, оперативної та поточної інформації про об'єкт, що досліджується, а також до величезного обсягу інформації, яку забезпечує мережа INTERNET чи ІІІ, що є актуальним на етапі цифрової економіки. Internet та ІІІ на сьогоднішній день постає як одне з найзручніших джерел інформації. Оскільки в процесі проведення наукового дослідження необхідним є використання різноманітної інформації, Internet являє собою швидкий доступ до даних, на яких ґрунтується хід дослідження. Глобальна мережа має властивість оперативної можливості швидкого отримання актуальної інформації в електронній формі, що дозволяє як більш раціонально використовувати свій робочий час, так і оптимізувати і скоротити процес пошуку та зменшити трудомісткі етапи з пошуку і технічної адаптації необхідної інформації. Привабливим робить Internet та ІІІ

можливість професійного спілкування, отримання індивідуальних консультацій з питань, що виникають в процесі дослідження, а також обговорення актуальних проблем з колегами на Internetконференціях, форумах, чатах.

Визначившись з обсягом інформаційного забезпечення обраної теми, здобувач повинен обрати методологію свого дослідження, а саме: визначити мету, зміст, методи дослідження, які повинні забезпечити отримання максимально об'єктивної, точної та систематизованої інформації про тему дослідження

Сучасна наука володіє потужним арсеналом різноманітних методів, які призначені для розв'язування різних завдань. При проведенні конкретного наукового дослідження використовуються ті методи, які дають найбільш глибоку і всебічну характеристики досліджуваного об'єкта. Такими методами є як загальнонаукові (теоретичні чи емпіричні), так і часткові, перш за все, розрахунково-аналітичні (економічний, факторний аналіз, економіко-математичні) методи. Узагальнюючи конкретно-наукові методичні прийоми, які застосовуються в різних економічних науках, слід відзначити, що найбільш використовуваними є розрахунково-аналітичні та методи документалістики, зокрема, економічний аналіз як система прийомів дослідження для розкриття причинних зв'язків, що зумовлюють результати процесів, застосовується у всіх видах досліджень виробничої та фінансово-господарської діяльності. Розглянуті емпіричні методи застосовуються в економічних дослідженнях за допомогою притаманних їм процедур, а саме: аналітичних, розрахункових, логічних та ін. Аналітичні – це розчленування об'єкта дослідження на складові елементи, які досліджуються із застосуванням спеціальних методик; розрахункові – дають можливість перевірити дані господарських операцій, розраховувати узагальнюючі показники і логічні, що гуртуються на застосуванні прийомів логіки в поєднанні з іншими процедурами.

Наукове дослідження – процес складний і багатогранний, що включає поряд з організаційним етапом-дослідний, створення нової інформації. Ця частина дослідження передбачає проведення спостережень, вибір оціночних критеріїв, аналітичні розрахунки основних показників діяльності, а також виявлення позитивних та негативних факторів, що впливають на функціонування об'єкта, а також збереження та групування інформації для наступного перетворення її відповідно до мети дослідження. Узагальнюючі результати дослідження дають змогу робити відповідні висновки, а також пропозиції щодо вдосконалення діяльності об'єкта, що є дуже важливим і для оцінки інтелектуальної праці здобувача

Список використаних джерел:

1. Бабайлов В. Методологія наукових досліджень: навч. посібник (друге видання) для студентів спеціальностей «Економіка», «Облік і оподаткування»/В.К.Бабайлов, Л.М.Пахомова, Х: НАДУ, 2023, 196с.
2. Методологія і організація наукових досліджень /укл. В.П.Ільчук, Чернівці: НУ «Чернігівська політехніка», 2023, 149с.
3. Методологія наукових досліджень як необхідний елемент інтелектуального потенціалу сучасних науковців: Н. Зарицька, КНЕУ. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-25>.
4. Родіонова І., Румік І. Методологія наукових досліджень в економіці: традиційний та оновлений підходи. Вчені записки Університету «Крок», 2024, 1 (73), с.11-19.